

EUROPEAN COMMISSION

Brussels, 13.7.2011
SEC(2011) 884 final

COMMISSION STAFF WORKING PAPER
SUMMARY OF THE IMPACT ASSESSMENT

Accompanying the document

PROPOSAL FOR A
REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL
on Market Policy for fisheries and aquaculture products

{COM(2011) 416 galīgā redakcija}
{SEC(2011) 883 galīgā redakcija}

KOPSAVILKUMS

ES ir lielākais zvejas un akvakultūras produktu tirgus pasaulē, tā vērtība sasniedz 55 miljardus euro (produkcijas apjoms — 12 miljonus tonnu). ES iedzīvotāji gadā vidēji patērē 22 kg zvejas un akvakultūras produktu, kas ir 15 % no uzņemto olbaltumvielu daudzuma. Patēriņa modeļi dalībvalstīs ievērojami atšķiras, dažās (galvenokārt Austrumeiropas) valstīs patēriņš ir tikai 10 kg, bet citās pārsniedz pat 30 kg. Tomēr visās ES valstīs vērojams patēriņa pieaugums. Tā kā ES ražošanas apjomi pēdējos desmit gados ir kritušie, ievērojami samazinājies ir arī ES pašapgādes rādītājs — no 57 % līdz 35 %.

Zvejas un akvakultūras produktu tirgus kopīgā organizācija (TKO) pastāv kopš 1970. gada. Tā ir viens no kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) pīlāriem. Tās pašreizējais juridiskais pamats ir 1999. gadā pieņemtā Regula (EK) Nr. 104/2000. Uzsāktā kopējās zivsaimniecības politikas reforma sniedz lielisku iespēju izvērtēt un, iespējams, pārskatīt zvejas un akvakultūras produktu tirgus politikas mērķus un instrumentus.

Problēmas

Kopš 2008. gada Komisija ir veikusi plašus novērtējumus un apspriešanās, lai izvērtētu pašreizējā tiesiskā regulējuma efektivitāti, noskaidrotu pēdējā desmitgadē vērojamās ES tirgus tendences, no vienas puses, un uzklausītu iesaistīto pušu viedokļus, no otras puses. Šajā ziņojumā ir izklāstītas un analizētas piecas galvenās problēmu jomas, kuras var rezumēt šādi:

- tirgus politika nav sniegusi pietiekamu ieguldījumu ilgtspējīgā ražošanā;
- ES produkcijas stāvoklis tirgū ir pasliktinājies;
- neesam varējuši paredzēt vai pārvarēt tirgus svārstības;
- tirgus potenciāls ir lielā mērā neizmantots;
- tirgus politikas īstenošana nav izdevusies apgrūtinoša un pārāk sarežģīta regulējuma dēļ.

Patlaban vairākas ES zvejniecības netiek izmantotas ilgtspējīgi. Tirgus piemaksas par ilgtspējīgu praksi ir niecīgas, tai pat laikā nav tirgus sankciju par ilgtspējības principiem potenciāli vai faktiski neatbilstošu praksi. Mūsu tirgus politikai nav izdevies nedz racionālāk izmantot nemainīgos vai sarūkošos produkcijas apjomus, nedz arī rosināt labu praksi.

ES piedāvājums ir gan daudzveidīgs, gan sadrumstalots. Ņemot vērā strauji sarūkošo ražošanas apjomu un tirgus pieaugošo globalizāciju, tas nav konkurētspējīgs, un ir pierādījies, ka tas nespēj paredzēt un pārvarēt tirgus svārstības vai pielāgoties pieprasījumam apjoma vai kvalitātes paredzamības un produktu sagatavošanas veidu ziņā.

Bez iepriekš minētajām piecām galvenajām problēmām ir arī citas — pakārtotas problēmas.

Zvejniecības un akvakultūras ražotāju organizācijām, kurām varētu būt liela nozīme KZP ikdienas īstenošanā (ja to uzdevumi, resursi, tiesības un pienākumi tiktu pareizi pielāgoti), pārsvarā trūkst resursu un stimulu, kas vajadzīgi, lai efektīvi organizētu ražošanu un pārvaldītu zvejas darbības, laistu produktus tirgū utt. Turklāt, ja lielākā daļa zvejas sektora ir sadrumstalota, pārstrādātāji un izplatītāji parasti apvienojas, jo īpaši mazumtirdzniecībā. Attīstot vai rosinot piedāvājuma koncentrēšanos, ES zvejnieku ekonomisko stāvokli,

visticamāk, izdotos uzlabot. Šķiet, ka ražošanas labāka organizēšana ir priekšnoteikums visu tirdzniecības ķēdes elementu darbības sekmīgai koordinēšanai.

Informācija par tirgus pieprasījumu, klientu paradumiem, tendencēm un cenu veidošanu nav plaši pieejama visiem tirgus dalībniekiem. Tomēr labāk izprotot savas darbības tirgus aspektus, ES ražotāji varētu sekmīgāk panākt to, ka zvejnieki censtos iegūt produkciju, kuru drīzāk būs iespējams pārdot par saprātīgu cenu (saskaņā ar “zelta likumu” zivīm, kuras, visticamāk, neizdosies pārdot, jāpaliek ūdenī). Tas nozīmē labāku piegādes un pārdošanas plānošanu, citiem vārdiem sakot, aktīvus lēmumus par to, kādus produktus pārdot un kad un kur tos pārdot.

Turklāt politikas veidotājiem politikas izstrādei vajadzīga pamatinformācija, kā arī agrīns brīdinājums par iespējamām tirgus krīzēm.

Pašreizējā situācijā, kad krājumi tiek izmantoti pārmērīgi, publisko līdzekļu tērēšana zivju iznīcināšanai vairs nav attaisnojama; būtu jālikvidē tā dēvētā zvejas produktu izņemšana no tirgus. Intervences mehānismu ietekme uz tirgus stabilitāti ir bijusi vāja, un tie darbojušies tikai dažās ostās un attiecībā uz dažām mazajām pelaģiskajām sugām.

Tas tāpēc, ka tirgus intervences pasākumi var palīdzēt cīnīties ar pēkšņa cenu krituma simptomiem, bet nekad neuzveic problēmas cēloni. Tomēr nevar noliegt, ka zveja ir ar nenoteiktību un risku saistīta saimnieciskā darbība; nozvejas laiku un apjomu jebkurā brīdī pielāgot konkrētām tirgus prasībām ir un paliks grūts uzdevums. Saprātīgai tirgus politikai jāņem vērā šī nozarei raksturīgā problēma un vismaz jāiegrožo zvejniekiem draudošie riski.

Lai ES iekšējā zivju tirgus darbība būtu raita, liela nozīme ir ES tirdzniecības standartiem, kuros nosaka standartizētas produktu īpašības. Gan veiktajā novērtējumā, gan šajā ziņojumā analizēts, cik lielā mērā būtu jāpārskata pašreizējie kopējie tirdzniecības standarti.

Patērētāju informācija ir būtisks tirgus organizācijas elements, pirmkārt tāpēc, ka veikalu plauktos ir pieejams plašs zivju un jūras produktu klāsts, un otrkārt tāpēc, ka cilvēki ir arvien labāk informēti par vides problēmām un pieprasa iespēju apzināti izvēlēties pirkumu. Vai šīs zivis ir svaigas vai atkausētas? Tieši kur tās nozvejotas? Vai tās nozvejotas, audzētas saskaņā ar ilgtspējības principiem vai godīgi iepirktas? Patērētājiem ir tiesības saņemt uzticamu informāciju par pirkumu, aplūkojot produkta marķējumu.

Visbeidzot, patēriņa pieaugums visā ES paver reālas ekonomiskas iespējas gan ES, gan trešo valstu ražotājiem.

ES tiesības rīkoties

Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu jūras bioloģisko resursu saglabāšana saskaņā ar KZP ir Eiropas Savienības ekskluzīvā kompetencē. LESD 4. panta 2. punkta d) apakšpunktā noteikts, ka citi KZP elementi ir dalītā ES un dalībvalstu kompetencē. Šie noteikumi nosaka darbības jomu, proti, kuri jautājumi jārisina ES līmenī un kuri atstāti dalībvalstu ziņā. Turklāt tie ietekmē ES rīcību, proti, instrumentu izvēli. Tirgus pasākumi, ko veic saskaņā ar TKO, ietilpst LESD 4. panta 2. punkta d) apakšpunkta darbības jomā, un tāpēc šie pasākumi jāpamato saistībā ar subsidiaritātes principu.

Tirgus politikas izstrāde ES līmenī ir būtiska, lai izveidotu zvejas un akvakultūras produktu iekšējo tirgu un garantētu godīgu konkurenci. Saskaņā ar subsidiaritātes principu dalībvalstīm un ekonomikas dalībniekiem būtu jāpiešķir liela autonomija dažādu tirgus politikas mehānismu piemērošanā.

Mijiedarbība ar KZP reformu

Kopējās zivsaimniecības politikas reformas galvenais mērķis ir veicināt zvejas resursu ilgtspējīgu pārvaldību, ko veic ekonomiski dzīvotspējīga nozare, kurai savukārt ir arvien lielākas pārvaldības pilnvaras. Lai sasniegtu šo mērķi, jāsāk ar palīdzību nozarei efektīvāk organizēt savu darbu.

KZP ietekmes novērtējumā secināts, ka, ņemot vērā jaunus KZP mērķus un instrumentus, bija nepieciešama vērienīga tirgus politikas reforma: uz tirgu orientētiem instrumentiem būtu tieši vai netieši jāveicina KZP galveno mērķu sasniegšana.

Lai novērstu pārzveju un ilgtspējības principiem neatbilstošu praksi un pakāpeniski atteiktos no ražošanas stratēģijām, kas balstītas tikai un vienīgi uz apjomu, jaunā tirgus politika atbalstīs:

- ražotāju organizāciju pilnvarošanu un līdzdalību piekļuves tiesību, kā arī ražošanas un tirdzniecības darbību pārvaldībā;
- tirgus pasākumus, kas stiprina ražotāju pozīciju komercsarunās (zvejniecības un akvakultūras jomā), palielina tirgus krīzes paredzēšanas, aizkavēšanas un pārvarēšanas spēju un veicina tirgus pārredzamību un efektivitāti;
- tirgus stimulus un piemaksas par ilgtspējīgu praksi; partnerības ilgtspējīgai ražošanai, ieguvei un patēriņam; sertificēšanu (ekomarķējumu), noieta veicināšanu, patērētāju informēšanu;
- papildu tirgus pasākumus saistībā ar izmetumiem.

Mērķi

Katrai no piecām iepriekš minētajām galvenajām problēmām ietekmes novērtējumā ir noteikti konkrēti jaunās zvejas un akvakultūras produktu tirgus politikas mērķi:

- pilnveidot tirgus stimulus, lai atbalstītu ilgtspējīgu ražošanas praksi;
- uzlabot ES produkcijas stāvokli tirgū;
- uzlabot saikni starp ES ražošanu un ES tirgu;
- stiprināt ES produktu tirgus potenciālu;
- atbalstīt labāku pārvaldi un tiesiskā regulējuma vienkāršošanu.

Risinājumi

Pamatojoties uz veiktajiem novērtējumiem, ieinteresēto aprindu viedokļiem, konkrētiem mērķiem un identificētajiem politikas instrumentiem, tika izskatīti četri risinājumi:

- 1. risinājums: turpināt pašreizējo zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju;
- 2. risinājums: pārskatīt pašreizējo zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgo organizāciju;
- 3. risinājums: pilnveidot zvejas un akvakultūras produktu tirgus politiku;
- 4. risinājums: atcelt pašreizējās zvejas un akvakultūras produktu tirgu kopīgās organizācijas regulējumu.

1. risinājums nozīmē, ka pašreizējā TKO nemainās, galvenā uzmanība tiek pievērsta tirgus intervencei, lai atbalstītu cenu stabilitāti (izņemšana no tirgus, pārejošo uzkrājumu atbalsts, privāta uzglabāšana, kompensācijas pabalsts par tunzivīm), autonomam tarifu režīmam (tarifu atcelšana un kvotas), tirdzniecības standartiem (svaigums un izmērs) un obligātai informācijai patērētājiem (komerciālais nosaukums; ražošanas metode: nozvejots jūrā, nozvejots saldūdenī vai audzēts; izcelsme (nozvejas apgabals vai izcelsmes valsts saldūdenī nozvejotu vai audzētu produktu gadījumā).

Saskaņā ar 2. risinājumu intervences mehānismu skaits tiek samazināts, saglabājot tikai vienotu atbalstu par lietošanai pārtikā paredzētu zvejas produktu uzglabāšanu. Tas novērš pretrunas starp minimālajiem zivju izmēriem izkrājumos un tirdzniecības izmēriem. Turklāt tas ļauj elastīgāk pārskatīt tarifu kvotas un autonomu tarifu atcelšanu (reizi 3 gados).

3. risinājums ir tāds pats kā 2. risinājums, tomēr uztic ražotāju organizācijām un starpnozaru organizācijām papildu uzdevumus un piešķir finansiālu atbalstu ilgtspējīgas ražošanas un tirdzniecības plānu izstrādei un īstenošanai. Saskaņā ar šo risinājumu tiek vienkāršota un pielāgota tirdzniecības standartu darbības joma; preferenciālu autonomu tarifu režīmā tiek iestrādāta prasība par zvejniecības pārvaldībā pieņemtu starptautisku konvenciju ievērošanu; izveidots Eiropas tirgus novērošanas centrs; paplašināta patērētājiem paredzētā obligātā informācija un tās darbības joma, lai tā būtu jāsniedz par visiem produktiem (svaigiem, saldētiem, konservētiem, apstrādātiem). Tiek izveidota sistēma brīvprātīga marķējuma pareizības un kontroles nodrošināšanai.

4. risinājums: TKO nepastāv. Saskaņā ar šo risinājumu atceļ visu finansiālo atbalstu (intervenci un atbalstu kolektīvām darbībām) un visus īpašos juridiskos instrumentus, kas attiecas uz zvejas un akvakultūras produktiem. Nav priekšnoteikumu zvejas un akvakultūras produktu importam.

Risinājumu novērtējums

Vides ilgtspējība

1. risinājumā galvenā uzmanība tiek pievērsta intervences mehānismu pārvaldībai; tas nedod ražotāju organizācijām iespēju ilgtspējīgi pārvaldīt savas zvejas darbības, nedz arī nodrošina to, ka ilgtspējīgas akvakultūras darbības.

Ņemot vērā to, cik mazi produkcijas apjomi pēdējos gados ir izņemti no tirgus, 2. risinājumā paredzētajam solim likvidēt atbalstu par izņemšanu no tirgus būs diezgan maza tiešā ietekme. Tomēr tas raidīs spēcīgu politikas signālu, ka nepieciešams labāk paredzēt tirgus pieprasījumu un noieta iespējas.

3. risinājums: uzticot ražotāju organizācijām dalībvalstīm iedalīto zvejas iespēju (ieskaitot pašu biedru individuālās zvejas tiesības un zvejas piepūli) kolektīvu pārvaldību, uzraudzību un kontroli, varēs ievērojami uzlabot ES zvejas sektora ilgtspējību. Ja patērētāji varēs piekļūt precīzākai informācijai par visiem produktiem neatkarīgi no to sagatavošanas veida, tiks ievērojami paplašinātas zināšanas par zvejas un akvakultūras produktiem. Tas palīdzēs patērētājiem izdarīt labāku un apzinātāku izvēli un galu galā atbalstīs atbildīgu patēriņu.

4. risinājumā atbalsts ražotāju organizācijām nav paredzēts, un tas negatīvi ietekmētu ilgtspējīgu zvejas darbību koordinēšanu. Turklāt tiktu ierobežoti pārvaldības pasākumi, kurus patlaban veic ražotāju organizācijas. Lai gan Eiropas Savienībā pieņemas spēkā privātas iniciatīvas ilgtspējīgas apgādes un patēriņa ziņā, šai jaunajai tirgus tendencei vēl jānostiprinās un jāpanāk lielāka uzticamība.

Ekonomiskā ilgtspējība

Saskaņā ar 1. risinājumu ražotāju organizāciju pievienotā vērtība ir neliela — vienīgais ieguvums ir iespējas izmantot intervences mehānismus. Ražotāju organizācijas, visdrīzāk, nespēj saviem biedriem papildu pakalpojumus, tās necenšas veidot labāku saikni starp ražošanu un tirgus prasībām un pievienot vērtību to produktiem.

Runājot par 2. risinājuma ietekmi uz pirmās pārdošanas cenām, ražotāji, visticamāk, turpinās akceptēt piedāvātās cenas, līdz būs iemācījušies efektīvi apvienot piedāvājumu un labāk reklamēt savus produktus.

Attiecībā uz 3. risinājumu jāteic, ka augļu un dārzeņu nozares piemērs liecina par skaidru kolerāciju starp ražošanas strukturētības pakāpi, cenu stabilitāti un pievienoto vērtību. Tāpēc piedāvājuma plānošanai un apvienošanai būtu jāpanāk lielāka pirmās pārdošanas cenu stabilitāte. Adekvātām zināšanām par tirgu vajadzētu nostiprināt stāvokli tirgū un spēju paredzēt tirgus tendences vai krīzes. Spēcīgākai ražotāju pozīcijai komercsarunās būtu jānodrošina līdzsvarotāks pievienotās vērtības sadalījums. Precīzāka patērētājiem domātā informācija par produkta izcelsmi (piemēram, par krājumu, *FAO* apakšapgabalu, noteiktām jūras teritorijām, kā Biskajas līcis, Lamanšs u. c.) veicinās vietējo produktu iegādi un pievēršanos ilgtspējīgam patēriņam. Mazapjoma flotes varētu labāk pārdot savu produkciju, kā arī atgūt vai uzturēt patērētāju uzticēšanos. Prasība sniegt informāciju arī par apstrādātiem produktiem atbilstu patērētāju vēlmēm un palīdzētu novērst krāpšanu.

4. risinājumā paredzētā tirgus politikas instrumentu likvidēšana novērstu jebkādu stimulus strukturēt nozari. Tas pasliktinātu ražotāju pozīciju komercsarunās un ierobežotu viņu spēju piedāvājumu pielāgot pieprasījumam (sīki sadrumstalots piedāvājums, slikta ražotāju darbību koordinācija). Ņemot vērā tirgus dalībnieku apņemšanos nodrošināt ilgtspējīgu ražošanu, brīvprātīga informācija patērētājiem ir realizējama iespēja. Tomēr tā nerasniegs mērķi labāk informēt ES patērētājus un vairot to zināšanas par zvejas un akvakultūras produktiem. Ir bijuši gadījumi, kad nepatiesi apgalvojumi par draudzīgumu videi ir maldinājuši vai mulsinājuši patērētājus, un tas grauj jebkādu centienus atjaunot nozares tēlu.

Sociālā ilgtspējība

1. un 2. risinājuma ietekme uz ienākumiem būs neliela gan tāpēc, ka tie attiecas tikai uz gadījumiem, kad jānovērš cenu kritums, gan tāpēc, ka atbalsta intensitāte ir ļoti maza (0,2 % no ES produkcijas vērtības).

3. risinājumā paredzēts, ka labāk strukturēta ražošana spēs labāk paredzēt krīzi un palielināt pievienoto vērtību, dažādojot tirdzniecības stratēģijas. Tam būtu jāpaaugstina nodarbinātības un ienākumu līmenis.

4. risinājumā paredzētā tirgus instrumentu likvidēšana, visticamāk, ietekmēs dažus sektorus (mazas pelaģisko zivju konservu fabrikas), kas varētu pārcelt ražošanu aiz ES robežām. Tādos gadījumos ietekme uz nodarbinātību un ienākumiem vietējā mērogā varētu būt ievērojama.

Risinājumu salīdzinājums

Pamatojoties uz novērtēto ietekmi un identificēto risku, risinājumi tika salīdzināti ar pamatscenāriju (*status quo*), izvērtējot gan to efektivitāti un lietderību mērķu sasniegšanā, gan saskaņotību ar ES vispārējiem mērķiem (konkrēti, ar KZP mērķiem, bet arī ar transversāliem mērķiem). To var apkopot šādi.

1. risinājums jeb *status quo* tika sīki novērtēts un atzīts par daļēji neefektīvu un pārāk sarežģītu pašreizējo mērķu sasniegšanā. Līdz šim TKO galvenā uzmanība ir bijusi pievērsta cenu stabilitātei, ko panāk ar tirgus intervences palīdzību. Ir pierādījies, ka šādu pasākumu ietekme ir maza un rezultāti slikti; tie novērsa simptomus, nevis patiesos cēloņus, raidīja nepareizus politiskos signālus, un tirgus dalībnieku atbildība bija maza vai nebija vispār. Patlaban, 12 gadus pēc pašreizējās TKO pieņemšanas, tā šķiet nepiemērota ES tirgus problēmu risināšanai. Reformētajā KZP tā būs vēl neefektīvāka un, iespējams, nesaderīga ar tās galvenajiem mērķiem.

2. risinājuma mērķis ir novērst pašreizējās TKO galvenās nepilnības, ierosinot pielāgojumus un vienkāršošanu, kas uzlabotu organizācijas darbību. Tomēr tā devums galveno KZP reformas mērķu sasniegšanā ir apšaubāms.

4. risinājumā paredzēts likvidēt visu ES tirgus politiku. Taisnība, tirgus diktētas pārmaiņas un stimuli ilgtspējības virzienā ir pieauguši; ražotāju un mazumtirgotāju apņemšanās un arvien aktīvāka NVO un pilsoniskās sabiedrības prasība sagādāt ilgtspējīgus produktus, ļautu tuvoties vides jomā izvirzītajiem mērķiem. Tomēr galvenās apzinātās problēmas, proti, sarežģīts un sadrumstalots ES piegādes sektors un risks, ka patērētājiem tiks sniegta maldinoša vai mulsinājoša informācija, tiktu atrisinātas tikai daļēji. Faktiski nozarei tiktu

uzticēta lielāka atbildība par savu darbību pārvaldību, taču netiktu sniegts atbalsts ražošanas strukturēšanai un veikti papildu pasākumi tirgū, un tas būtu pretrunā reformas mērķim atbalstīt uz tirgu balstītus instrumentus (nevis dārgus strukturālus pasākumus) un palīdzēt ražotāju organizācijām uzlabot produktu noietu.

3. risinājumā ir ierosināts stiprināt tirgus politiku, lai tā atbalstītu zvejniecības un akvakultūras nozari pārejā uz ilgtspējīgu ražošanas praksi. Organizācijas un tirdzniecības jomā var izdarīt daudz, lai palielinātu piedāvājuma paredzamību un samazinātu darījumu izmaksas. Šis risinājums akcentē visu galveno ieinteresēto aprindu lomu ilgtspējīgas prakses sekmēšanā.

Saskaņā ar šo iespēju jaunās tirgus politikas struktūra un mērķi būs daudz plašāki un vērīgāki:

- tiek atcelti vairāki instrumenti, īpaši tirgus intervences mehānismi. Tas nozīmē spēcīgu politisku signālu un radikālu vienkāršošanu;
- tiek saglabāti daži elementi, tādi kā tirdzniecības standarti un autonomu tarifu politika, tomēr tie ir daudz elastīgāki; tiek ieviesti papildu mērķi (atbalstīt tālpārdošanas vai e-komercijas attīstību, godīgas konkurences nosacījumus u. c.);
- priekšplānā tiek izvirzīti citi elementi: nozare tiek reorganizēta, vairāk pievēršoties ražotāju spējai pārvaldīt ražošanu un tirgot produktus; paredzēts vienkāršots atbalsts par uzglabāšanu (produkciju uzglabā, apstrādā un atkal piedāvā tirgū), patērētājiem paredzētās informācijas darbības joma un saturs ir ievērojami paplašināts;
- jauns elements ir ES tirgus novērošanas centrs.

KZP reformas ietekmes novērtējumā secināts, ka ir nepieciešama vērīga tirgus politikas reforma, — tāda, kas stiprinātu ražotāju organizāciju un starpnozaru organizāciju nozīmi un tirdzniecības pasākumus kā tādas. Tas palīdzēs sasniegt reformas mērķus ekonomiskās ilgtspējības ziņā, vienlaikus atbalstot arī ilgtspējību vides aspektā. Tirgus politikai vajadzētu novirzīt ražošanas darbības uz teritorijām, kurās ir labi tirgus apstākļi un kurās ir zvejas un akvakultūras produktu tirgus.

Tirgus politikai būtu jāpalīdz palielināt zvejas un akvakultūras produktu pievienoto vērtību tādā sistēmā, kur finansiālo atbalstu vairs nepiešķir flotei (jo īpaši par kuģu nodošanu sadalīšanai un zvejas darbību pagaidu pārtraukšanu), bet gan pārdomātiem, “zaļiem”, novatoriskiem un uz tirgu orientētiem risinājumiem zvejniecības un akvakultūras jomā. Precīzāk, dažiem tirgus reformas aspektiem būtu jāpapildina un jāatbalsta jaunās KZP īstenošana:

- jāpilnvaro ražotāju organizācijas, uzticot tām biedru zvejas darbību pārvaldību, prasību izpildi un kontroli;
- jāievieš uz tirgus principiem balstītas nododamas zvejas daļas, kuras ļaus zvejas sektoram pielāgot flotes kapacitāti pieejamajiem jūras resursiem bez publiskā atbalsta; ražotāju organizācijas varētu uzņemt atbildību par nododamu zvejas daļu kolektīvu pārvaldību;

- pārdomāti jāizvēlas tirgus pasākumi, kas papildinātu aktīvu politisko rīcību ar mērķi panākt to krājumu nozvejas obligātu izkraušanu, kuriem noteikti nozvejas limiti, un tos varētu īstenot ražotāju organizācijas;
- jāuzsver selektīvāku un ilgtspējīgāku ražošanas darbību vērtība un jāatsakās no stratēģijas, kas balstīta tikai uz apjomu, tādējādi panākot situāciju, kurā ražotāju organizācijas labāk plāno ražošanu un tirdzniecību un ES patērētāji darbojas aktīvāk, jo spēj izdarīt apzinātu izvēli.

Izmaksu/ieguvumu sadalījums starp apgabaliem vai reģioniem daudz neatšķiras, jo ražotāju organizācijām ir pilna un vienāda piekļuve finanšu instrumentiem un noteikumiem.

3. risinājums nāktu par labu dažādām ieinteresētajām aprindām. Ražotāju organizāciju paplašinātie pienākumi un resursi pavērs jaunas uzņēmējdarbības iespējas zvejas un akvakultūras produktu ražotājiem, kuriem dalība organizācijās šķitīs pievilcīgāka. Jaunā tarifu politika uzlabos izejvielu piegādes paredzamību, un tas ļaus apstrādes uzņēmumiem labāk prognozēt savas darbības. Visas nozares darbs būs labāk koordinēts, un tā tiks rosināta uzsākt iniciatīvas, kas ir kopīgās interesēs, jo īpaši ilgtspējīgas zvejas veicināšanai. Patērētāji varēs izdarīt pārdomātāku izvēli, jo zvejas un akvakultūras produktu marķējums būs labāks un precīzāks. Visbeidzot, vienkāršošana un administratīvā sloga mazināšana labvēlīgi ietekmēs Komisiju, dalībvalstu administrācijas un ekonomikas dalībniekus.

Ņemot vērā ietekmes analīzi, MARE ĢD atbalsta 3. risinājumu, kas dos jaunus impulsus zvejas un akvakultūras produktu tirgus politikai.